Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт

з лабораторної роботи № 3 з дисципліни «Алгоритми та структури даних-1. Основи алгоритмізації»

«Лінійні алгоритми»

Варіант 1

Виконав студент ІП-45 Янов Богдан Євгенійович

Перевірила старший викладач Вєчерковська Анастасія Сергіївна

Лабораторна робота №3

Тема - циклічні алгоритми.

Мета – дослідити подання операторів повторення дій та набути практичних навичок їх використання під час складання циклічних програмних специфікацій.

Завдання

Скласти програму для обчислення значення елементарної функції в заданій точці за допомогою степеневого ряду з точністю до члена, меншого за 0.00001. Визначити кількість доданків. Порівняти отримане значення суми зі значенням вказаної функції, обчисленим за допомогою бібліотечних функцій.

$$SH = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{x^{2k+1}}{(2k+1)!}$$

Постановка задач

Якщо потрібно обчислити значення елементарної функції в заданій точці за допомогою степеневого ряду з точністю до члена, меншого за 0.00001 (передбачається, що точне значення обчислити неможливо) та визначити кількість доданків, потрібно використовувати наступний алгоритм:

- 1. Обчислити за формулою $x^{(2k+1)}/(2k+1)!$ значення term.
- 2. Додати term до sh.
- 3. Збільшити k, тобто кількість доданків, на 1.
- 4. Перевірити істинність рівності lterml >= 0.00001. Якщо вона ϵ істинною, перейти до кроку 1, інакше до кроку 5.
  - 5. Записати значення sh, k.

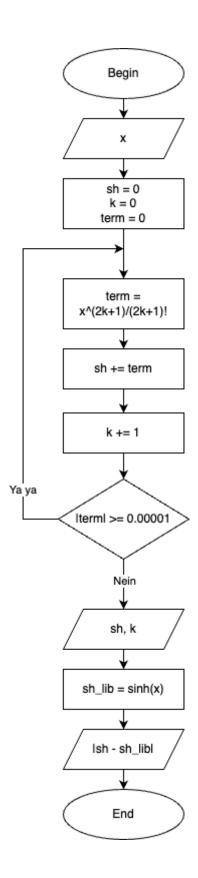
Оскільки кількість повторень невідома, будемо використовувати ітераційний цикл. Програмну специфікацію напишемо в псевдокоді та графічній формі у вигляді блок-схеми.

Математична модель

Name	Туре	Variable	Purpose
x	Real	Series parameter	Initial data
sh	Real	Sum of the series	Result
k	Integer	Starting value from which the sum of the series begins	Additional data
term	Real	Current value	Additional data

```
Step 1
Begin
Input x
Initialization of sh, k, term
Calculation of sh
Output sh, k
Comparison of sh
End
Step 2
Begin
Input x
sh := 0
k := 0
term := 0
Calculation of sh
Output sh, k
Comparison of sh
End
Step 3
Begin
Input x
sh := 0
k := 0
term := 0
Do
    term = x^{(2k+1)} / (2k+1)!
    sh += term
    k += 1
While |term| >= 0.00001
Output sh, k
Comparison of sh
End
```

```
Step 4
Begin
Input x
sh := 0
k := 0
term := 0
Do
     term = x^(2k+1) / (2k+1)!
     sh += term
     k += 1
While | term| >= 0.00001
Output sh, k
sh_lib := sinh(x)
Output | sh - sh_lib|
End
```


Тестування алгоритму

```
1. x = 0.1
2. \text{ sum} = 0
3. term = 0.1^{1} / 1 = 0.1
4. \text{ sum } += \text{ term}
5. |\text{term}| >= 0.00001
6. term = 0.1^3 / 6 = 0,10016675
7. sum += term
8. |term| >= 0.00001
9. term = 0.1^5 / 120 = 8,333e-8
10. sum += term
11. |term| < 0.00001
12. sh_{lib} = sinh(x)
13. sum \approx 0,10016675, sh_lib = 0,100167
                                     Код мовою С
#include <math.h>
#include <stdio.h>
double fact(int n) {
    if (n == 0 || n == 1)
         return 1;
   return n * fact(n - 1);
}
int main() {
    double x;
    double sh = 0;
    int k = 0;
    double term;
    scanf("%lf", &x);
    do {
```

term = pow(x, 2 * k + 1) / fact(2 * k + 1);

```
sh += term;
k++;
} while (fabs(term) >= 0.00001);

printf("%lf %i\n", sh, k);

double sh_lib = sinh(x);
printf("%lf\n", fabs(sh - sh_lib));

return 0;
}
```

Висновок: Дослідив подання операторів повторення дій та набув практичних навичок їх використання під час складання циклічних програмних специфікацій.